

Apostlagärningarna 1

(Vers 1-5) – Löftet om den helige Ande

¹ I min förra skrift, käre Teofilus, skrev jag om allt som Jesus gjorde och lärde, ² fram till den dag då han blev upptagen till himlen, sedan han genom den helige Ande hade gett sina befallningar åt apostlarna som han hade utvalt. ³ Han visade sig för dem efter sitt lidande och gav dem många bevis på att han levde, då han under fyrtio dagar lät sig ses av dem och talade med dem om Guds rike. ⁴ Vid en måltid tillsammans med apostlarna befallde han dem: "Lämna inte Jerusalem utan vänta på vad Fadern har utlovat, det som ni har hört av mig. ⁵ Ty Johannes döpte med vatten, men ni skall om några dagar bli döpta i den helige Ande."

1. I min förra skrift

- a. Lukas var läkare och en av Paulus medarbetare på hans missionsresor (Kol 4:14) och författade både Lukasevangeliet och Apostlagärningarna (Luk 1:1-4).
- b. I Lukasevangeliet skrev Lukas vad Jesus gjorde här på jorden, i Apostlagärningarna skriver Lukas vad Jesus *fortsätter* att göra genom sina lärjungar.
- c. Det som Lukas beskriver att Jesus gjorde finns att läsa om i Lukas 24.

2. Teofilus

- a. Teofilus betyder "Guds vän" och teologer tvistar om huruvida denne Teofilus var en riktig person eller om namnet är symboliskt. En möjlighet är att Teofilus fanns på riktigt och att Lukas tacksamt använde dennes namn för att rikta sig inte bara till Teofilus personligen utan till alla Guds vänner.
- b. Eftersom Apostlagärningarna slutar med att Paulus väntar på att få ställas inför rätta inför kejsaren (Apg 28:19) så skulle Lukasevangeliet och Apostlagärningarna kunna vara försvarsskrifter för att visa kejsaren att det kristna budskapet inte var farligt för Rom. Teofilus skulle i så fall kunna vara den romerske tjänsteman som hanterade ärendet.
- c. Teofilus kan mycket väl ha varit en tidig husförsamlingsledare som har haft tillräckliga ekonomiska resurser för att ta på sig ansvaret att kopiera och sprida Lukasevangeliet och Apostlagärningarna.

3. Lämna inte Jerusalem utan vänta på vad Fadern har utlovat, det som ni har hört av mig. Ty Johannes döpte med vatten, men ni skall om några dagar bli döpta i den helige Ande.

- a. Man skulle kunna säga att det första ordet i Missionsbefallningen (Matt 28:19-20) är "vänta", inte "gå".
 - i. Att vara Jesu vittne är inget vi klarar av i egen kraft så därför behöver vi få denna kraft från den helige Ande innan vi går ut i världen.

(Vers 6-11) – Jesu himmelfärd

⁶ När de nu var samlade frågade de honom: "Herre, är tiden nu inne för dig att återupprätta riket åt Israel?" ⁷ Han svarade dem: "Det är inte er sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt. ⁸ Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns." ⁹ Då han hade

sagt detta, såg de hur han lyftes upp, och ett moln tog honom ur deras åsyn.¹⁰ Medan de såg mot himlen dit han for upp, se, då stod två män i vita kläder hos dem.¹¹ Och de sade: "Ni män från Galileen, varför står ni och ser mot himlen? Denne Jesus som har blivit upptagen från er till himlen, han skall komma igen på samma sätt som ni har sett honom fara upp till himlen."

4. Herre, är tiden nu inne för dig att återupprätta riket åt Israel?

- a.** Det judiska folket, och således även Jesus lärjungar, förväntade sig att när Messias kom skulle han befria Israel från romarna och bli kung över Israel (Luk 19:11, Luk 24:21, Joh 6:15).
 - i.** Första gången som Jesus kom till jorden så kom han för att lida och dö för mänskligheten (Mark 10:45).
 - ii.** När Jesus kommer tillbaka en andra gång så kommer han att regera som kung över hela världen (Upp 20).

5. Det är inte er sak att veta vilka tider eller stunder som Fadern i sin makt har fastställt. Men när den helige Ande kommer över er, skall ni få kraft och bli mina vittnen i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns.

- b.** Jesus säger inte att lärjungarna har fel i sin fråga men betonar att de ska sluta fundera på när Israel kommer att återupprättas och istället fokusera på uppdraget; att vittna om Jesus överallt på jorden.
- c.** Jesus vill att lärjungarna lyfter blicken och slutar tänka bara på Israel och istället går ut i hela världen och predika budskapet om Jesus (Matt 28:19, Mark 16:15, Luk 24:47, Joh 17:18).
- d.** I Gamla Testamentet finns en nära koppling mellan den helige Andes utgjutande och återupprättandet av Israel, så det är därför inte så konstigt att lärjungarna ställer denna fråga efter att Jesus har pratat om den helige Ande (Joel 2:28–3:1).
- e.** Den "kraft" som lärjungarna efterfrågar är en politisk och världslig makt, men den kraft som Jesus syftar på är en "andlig" kraft med ett speciellt syfte: att bli Jesu vittnen och sprida evangeliet över hela jorden.
 - i.** Att vara ett Jesu vittne är inte en order från Jesus utan snarare en effekt av att vara fylld av den helige Ande. Vill man vara ett Jesu vittne bör man således be om att få bli uppfylld av den helige Ande.
- f.** Apostlagärningarna i stort följer samma geografiska mönster som Jesus här berättar om; Apg 1-7 handlar om evangeliet i Jerusalem, Apg 8-12 handlar om evangeliet i Judeen och Samarien, Apg 13-28 handlar om evangeliet i resten av världen.
 - i.** Man kan tänka sig att lärjungarna hade många invändningar mot de platser Jesus nämnde: i Jerusalem korsfästes Jesus (Mark 10:33), i Samarien bodde judarnas fiendefolk samarierna (Joh 4:9) och vid jordens yttersta gräns bodde hedningar som judarna inte ville ha gemenskap med (Gal 1:12). Jesus utmanar sina lärjungar att förlåta och vända andra kinden till.

6. Då han hade sagt detta, såg de hur han lyftes upp, och ett moln tog honom ur deras åsyn.

- g.** På samma sätt som Jesus lyfte från Oljeberget och försvann bland molnen för att inta sin rättmätiga plats på Guds högra sida (Apg 7:56, Hebr 12:2) så kommer han att komma

Christian Mólks Bibelkommentarer

tillbaka till Oljeberget (Sak 14:4) bland molnen (Dan 7:13, Mark 14:62, Upp 1:7) för att regera även på jorden (Upp 20:4).

- h.** Lärjungarna hade haft lyxen att få lära känna Jesus personligen, men har nu inte längre denna möjlighet (2 Kor 5:16). Från och med nu får lärjungarna börja lära känna den helige Ande.
- i.** Det var bättre för lärjungarna att Jesus gick bort bland molnen för då kunde han sända den helige Ande till dem (Joh 16:7). Den helige Ande kommer att lära och påminna lärjungarna allt som Jesus har lärt (Joh 14:26).

(Vers 12-26) – Apostlakretsen blir fulltalig

¹² *Då vände de tillbaka till Jerusalem från det berg som kallas Oljeberget och som ligger nära staden, en sabbatsväg därifrån.* ¹³ *Och när de kom dit gick de upp till det rum i övre våningen där de brukade uppehålla sig – Petrus, Johannes, Jakob, Andreas, Filippus, Thomas, Bartolomeus, Matteus, Jakob, Alfeus son, Simon ivraren och Judas, Jakobs son.* ¹⁴ *Alla dessa höll endräktigt ut i bön tillsammans med några kvinnor, bland dem Jesu mor Maria, och vidare hans bröder.*

¹⁵ *En av de dagarna trädde Petrus fram bland bröderna – omkring etthundratjugo personer var då samlade – och sade:* ¹⁶ *”Mina bröder, det ord i Skriften måste uppfyllas som den helige Ande genom Davids mun hade förutsagt om Judas, han som blev vägvisare åt dem som grep Jesus.* ¹⁷ *Han räknades som en av oss, och denna tjänst hade fallit på hans lott.* ¹⁸ *För pengarna som han fick för sitt brott skaffade han sig ett jordstycke. Och han föll framstupa, så att buken brast och alla hans inälvor rann ut.* ¹⁹ *Detta blev känt för alla som bodde i Jerusalem, och det jordstycket kallas på deras språk Akeldamak, Blodsåkern.* ²⁰ *I Psaltaren står det skrivet: Hans gård skall bli öde, ingen skall bo där, och: Hans ämbete skall en annan få.*

²¹ *Därför måste en av de män som var med oss under hela den tid Herren Jesus gick in och ut ibland oss,* ²² *från det att han döptes av Johannes till den dag då han blev upptagen från oss, en av dem måste tillsammans med oss vara ett vittne om hans uppståndelse.”* ²³ *Då ställde man fram två: Josef Barsabbas, som även kallades Justus, och Mattias.* ²⁴ *Och de bad: ”Herre, du som känner allas hjärtan, visa vilken av dessa två du har utvalt* ²⁵ *till att få den apostoliska tjänst som Judas lämnade för att gå till den plats som var hans.”* ²⁶ *De kastade lott mellan dem, och lotten föll på Mattias. Så blev han tillsammans med de elva räknad som apostel.*

7. Då vände de tillbaka till Jerusalem

- a.** I evangelierna ser vi att lärjungarna bråkade med varandra (Luk 22:24) och käftade emot Jesus (Mark 8:32). Nu är lärjungarna istället *lydiga, enade och ber tillsammans*, tre mycket bra egenskaper för en kristen församling.

8. Mina bröder, det ord i Skriften måste uppfyllas som den helige Ande genom Davids mun hade förutsagt om Judas, han som blev vägvisare åt dem som grep Jesus.

- b.** Petrus har sedan länge varit lärjungarnas talman (Matt 19:27) och Jesus hade även utnämnt honom som herde för Jesu får (Joh 21:16).
- c.** Petrus syftar på Ps 69:26 och Ps 109:8.

9. Och han föll framstupa, så att buken brast och alla hans inälvor rann ut.

Christian Mólks Bibelkommentarer

- d.* Matteus skriver att Judas hängde sig medan Lukas skriver att han föll framstupa, vem har rätt? Om Judas hängde sig men trädgrenen knäcktes så att han föll framstupa så stämmer bådas version.

10. *Därför måste en av de män som var med oss under hela den tid Herren Jesus gick in och ut ibland oss, från det att han döptes av Johannes till den dag då han blev upptagen från oss, en av dem måste tillsammans med oss vara ett vittne om hans uppståndelse.*

- e.* De tolv apostlarna hade en mycket viktig roll i inledningen av Jesus uppdrag och därför ställdes dessa krav på den nye aposteln.
 - i.* En del anser att Paulus borde ha varit den tolfte aposteln, men det skulle inte vara möjligt eftersom han inte uppfyllde de ställda kraven.
- f.* De tolv apostlarna kommer att få sitta på tolv troner och döma Israels tolv stammar (Matt 19:28).
- g.* Apostelns primära roll var att vittna om "uppståndelsen". På samma sätt kan vi kristna idag vittna om att Jesus lever och visa hur han innehar en levande roll i våra liv idag.

11. *De kastade lott mellan dem, och lotten föll på Mattias.*

- h.* Att kasta lott och sen utgå ifrån att Gud leder var en vanlig judisk sed (Ords 16:33).
- i.* Det här är första och sista gången vi hör talas om Mattias i Bibeln.

Copyright 2011-2012 Christian Mólk - All Rights Reserved.

All Bibeltext kommer från [Svenska Folkbibeln](#) om inte annat anges.